

KLIMAREGNSKAB FOR HELSINGØR LÆRERFORENING

År: 2022

Navn: Mette Bayer & Merete Svalgaard Knuhtsen

Adresse: Stengade 75, 1.sal, 3000 Helsingør

Lærerkreds: 035

HELSINGØR
LÆRERFORENING

BAGGRUND FOR RAPPORTEN

Danmarks Lærerforening [besluttede på den ekstraordinære kongres dec.2020](#), at være synlig i kampen for et demokratisk og bæredygtigt samfund og være forrest i arbejdet med at danne kommende generationer til at kunne skabe demokratiske og bæredygtige samfund.

Danmarks Lærerforening vil derfor sammen med medlemmer, forskere og andre interessenter arbejde for

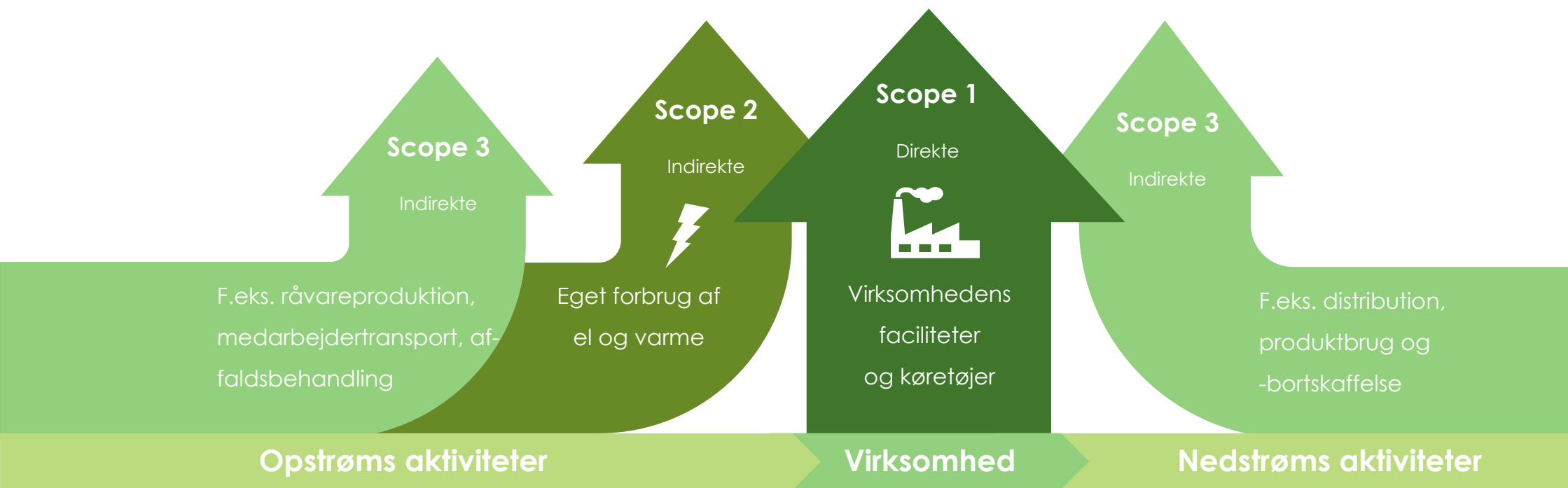
- at støtte op om arbejdet med at inddrage grøn omstilling og bæredygtighed i undervisningen i folkeskolen
- at påvirke samfundets udvikling med grøn omstilling og bæredygtighed på skolerne, i kommunerne og på nationalt og internationalt plan
- at skabe konkrete ændringer hen mod grøn omstilling indadtil i organisationen.

Siden da har vi i HLF arbejdet med bæredygtighed og grøn omstilling, både udadtil med vores medlemmer og indadtil i kredsens drift og kredsstyrelsens egen adfærd. Så da DLF i efteråret 2023 sammen med virksomheden 'Better Green' præsenterede et Klimaværktøj, som kan opgøre den enkelte kreds klimaftryk, besluttede kredsstyrelsen sig for at påtage sig opgaven med at beregne CO₂e pr. medlem pr. år. Det er der kommet denne rapport ud af.

At være medlem af Helsingør Lærerforening skal være attraktivt på alle parametre. Derfor er vi tilfredse med at vi med denne rapport kan konkludere et beskeden aftryk på bare 35 kg. CO₂e om året pr. medlem. Sat i perspektiv svarer det til 3‰ af en gennemsnitsdanskers samlede CO₂ udslip, hvilket må anses for at være en beskeden andel af medlemmernes egne klimaregnskaber.

SCOPE 1, 2 OG 3

Scope 1, 2 og 3

Indenfor GHG-protokollen inddeles drivhusgasudledninger i tre såkaldte "scopes". **Scope 1** er udledninger fra en virksomheds egne lokaliteter og maskiner (f.eks. gennem afbrænding af benzin, diesel eller naturgas). **Scope 2** er udledninger forbundet med produktion af den energi, som en virksomhed køber (f.eks. el og fjernvarme).

Scope 3 er udledninger forbundet med virksomhedens værdikæde (f.eks. opstrøms indkøb og nedstrøms affaldshåndtering).

FORKLARING AF SCOPE 1, 2 OG 3

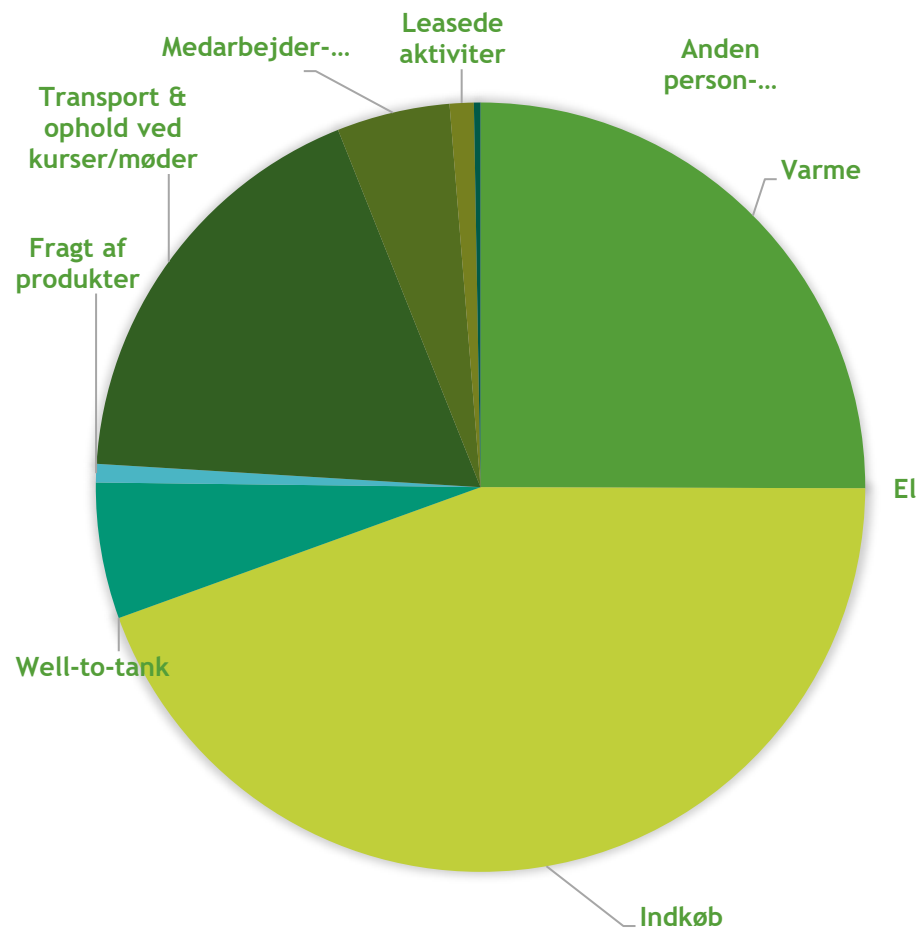
I nedenstående tabel er de enkelte scopes samt tilhørende kategorier forklaret inkl. eksempler.

Scope	Beskrivelse	Det kan f.eks. være:	Det kan også være:
Scope 1	Direkte udledninger fra afbrænding af brændsler	Diesel, benzin, gas til køretøjer (trucks, ejede biler)	Olie, naturgas, biomasse til varmfyr
Scope 2	Indirekte udledninger fra forbrug af el og fjernvarme	Elektricitet og fjernvarme	Elektriske køretøjer ejet af kredskontoret
Scope 3.1	Indkøb af varer og serviceydelser, der ikke er medtaget i andre scopes eller i kategori 2-8.	Indkøb af fysiske produkter, som dagligvarer, IT-udstyr og andet hardware, papir, kontormøbler etc.	Indkøb af serviceydelser, som f.eks. revisor, forsikring, vagtservice, håndværker etc.
Scope 3.3	Energirelaterede aktiviteter	Produktion af energikilden. F.eks. udvinding af råolie, forarbejdning, transport etc.	Transmissionstab under distributionen af f.eks. el og varme.
Scope 3.4	Transport af fysiske produkter	Transport af fysiske produkter fra et kredskontor til et andet kredskontor	Udgifter til fragtfirmaer, som GLS, Post-Nord, Bring etc.
Scope 3.5	Afhentning af affald	Afhentning af affald fra kredskontorets lokation	-
Scope 3.6	Forretningsrejser	Transport med bil eller offentlig transport i forbindelse med arbejde	Hotelophold i forbindelse med et møde, konference eller lignende aktivitet
Scope 3.7	Medarbejderpendling	Transport med bil til arbejde fra ens bopæl og hjem igen	Transport med bus, tog, metro, cykel etc. i forbindelse med pendling
Scope 3.8	Leasede aktiver	Hvis kredskontoret har en leasingaftale	Leasing af kontormøbler eller kopimaskiner
Scope 3.9	Transport af mødedeltagere	Transport af personer, som ikke er direkte knyttet til kredskontoret, men som deltager i møder.	Tillidsrepræsentant møder eller generalforsamlinger.

SAMLET UDLEDNING FOR 2022

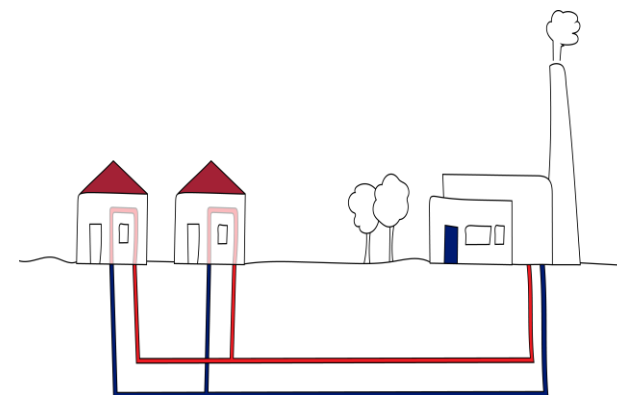
I nedenstående figur ses den samlede CO₂e-udledning i 2022. Figuren dækker over alle udledninger i scope 1, 2 og 3.

Scope	Sum af Udledning kg CO ₂ e
Scope 1 - Brændsler	6.623,44
Scope 2 - El og fjernvarme	0,00
Scope 3.1 - Indkøbte varer og ydelser	11.133,82
Scope 3.3 - Well-to-tank	1.512,31
Scope 3.4 - Transport af fysiske produkter	136,80
Scope 3.5 - Affaldshåndtering	0,00
Scope 3.6 - Forretningsrejser	1.364,66
Scope 3.7 - Medarbejderpendling	1.257,02
Scope 3.8 - Leasede aktiver	267,32
Scope 3.9 - Transport af mødedeltagere	72,70
<u>Samlet udledning af kg CO₂e</u>	<u>22.368,06</u>

Vi udleder 22,4 ton CO2 årligt og dermed mindre end gennemsnittet af de to kredse i pilotprojektet, som hver udleder 27,5 ton CO2. Til gengæld har vi en noget anderledes klimaprofil. Når vi overgår til fjernvarme, vil vores aftryk falde på varme og el, men andelen på indkøb og transport stige. Konklusionen er derfor, at vi har markant større aktivitet ud af huset og en mere klimuvenlig varmekilde end en gennemsnitskreds. 27,5 ton svarer i øvrigt til ca. 20 flyvture til Thailand eller produktionen af 750 kg oksekød. Så vi tager kun 16 ture eller producerer 600 kg oksekød.

Kreds – Gns. udledning CO2		Helsingør – udledning 2022		Kategori
27,5 ton		22,4 ton		Samlet
18,2 ton	66 %	11,1 ton	50 %	Indkøb
4,8 ton	17,5 %	2,7 ton	12 %	Transport, samlet
2,8 ton	10 %	8,1 ton	36 %	Varme og el

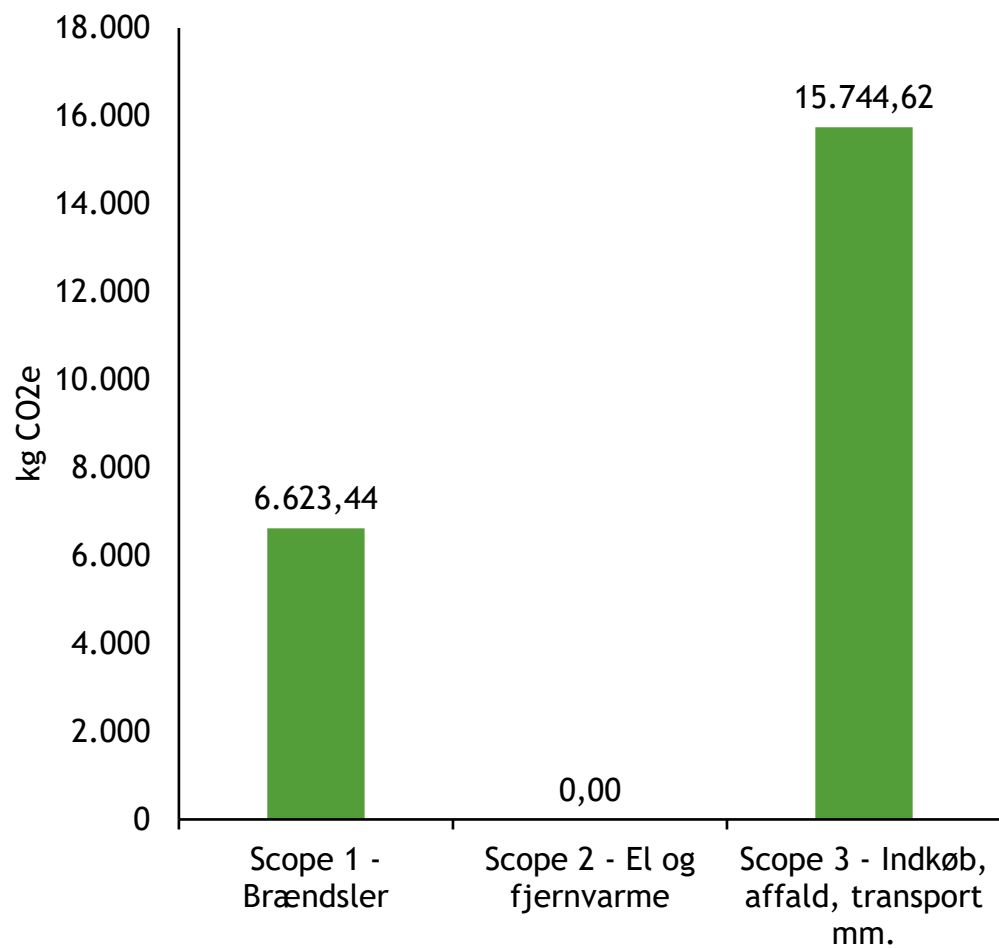

Vi vil arbejde på at nedbringe vores aftryk ved at have disse 6 R'er in mente

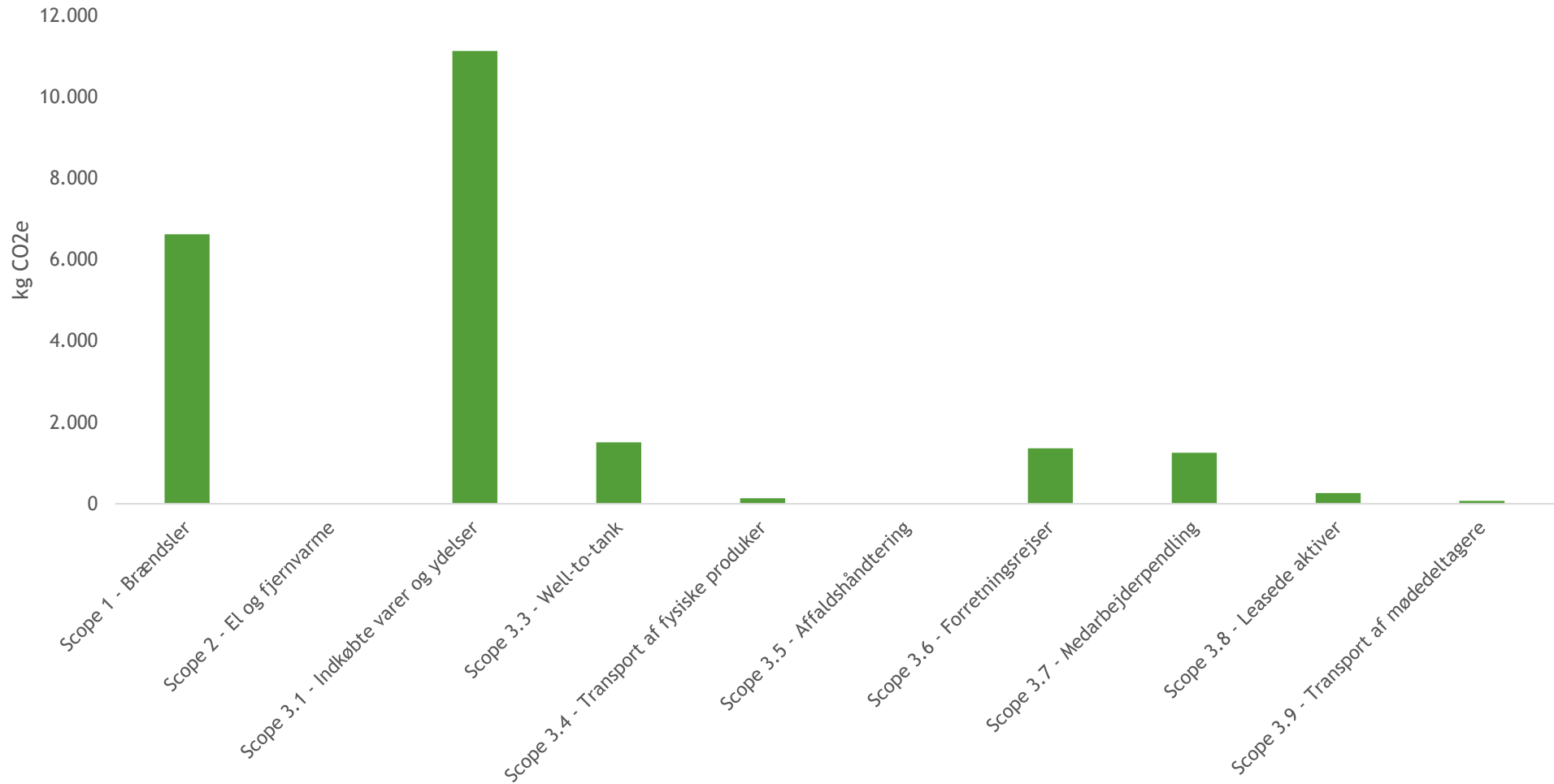
- **Reduce** – hvad kan vi gøre mindre af eller helt fjerne?
- **Reuse** – Hvad kan vi bruge en gang til eller mange gange igen?
- **Recycle** – Hvad kan vi gøre for at noget bliver anvendt igen eller upcyclet fremfor at blive destrueret eller brændt?
- **Replace** – Hvor kan vi erstatte en positiv CO2e udledning med en neutral eller en negativ udledning?
- **Rethink** – Kan vi gentænke måder at gøre tingene på? Er der nye måder at nå de samme mål eller opnå samme værdi på?
- **Relate** – Kan vi i fællesskab med andre parter/organisationer opnå forbedringer, vi ikke kunne opnå på egen hånd?

UDLEDNINGER FOR 2022

22.368,06 drivhusgasudledning i kg CO₂e for 2022 er vist i nedenstående figur opdelt per scope 1, 2 og 3.

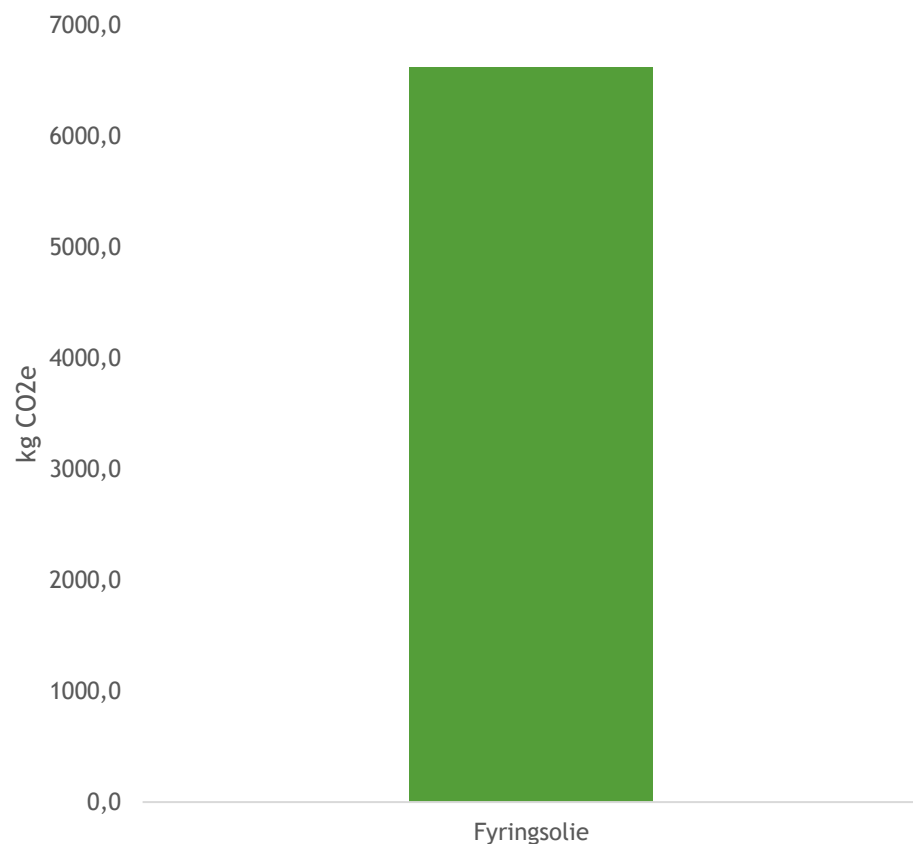

22.368,06 drivhusgasudledning i kg CO₂e for 2022 er vist i nedenstående figur opdelt per kategori i hvert scope.

UDLEDNINGER FOR SCOPE 1 – BRÆNDSLER

I nedenstående figur ses udledningerne fordelt på forbrug af brændsler i 2022. Det dækker over direkte udledninger fra afbrænding af f.eks. naturgas, olie, biomasse eller lignende til opvarmning af kontoret eller forbrug af diesel/benzin til egne køretøjer, som er knyttet kreds-kontoret.

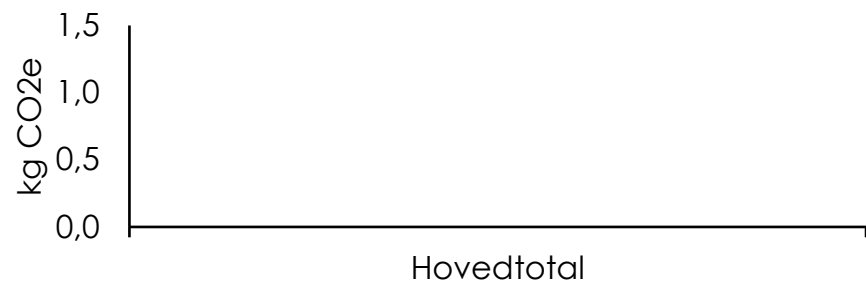
HLF har til huse i en gammel ejendom fra 1750 i indre Helsingør sammen med 3 andre ejere. Vores bygning opvarmes af fyringsolie og et fælles oliefyr. I 2027 forventes ejendommen overgået til fjernvarme, som vi selvfølgelig vil tilslutte os. Vi ser frem til en markant forbedring af klimaaftrykket til den tid.

HLF har ikke egne biler og derfor ingen udledning på dette scope.

UDLEDNINGER FOR SCOPE 2 – EL (OG FJERNVARME)

I nedenstående figur ses udledningerne fordelt på forbrug af el og fjernvarme i 2022. Det dækker over indirekte udledninger fra forbrug af el og/eller fjernvarme i kredskontoret. Hvis kredskontoret ejer elbil, vil udledninger forbundet med elforbruget også fremgå her.

HLF's el leveres af Forsyning Helsingør. Aftalen, der baseres på ren grøn energi, hedder Kronborg El, primært fra vind.

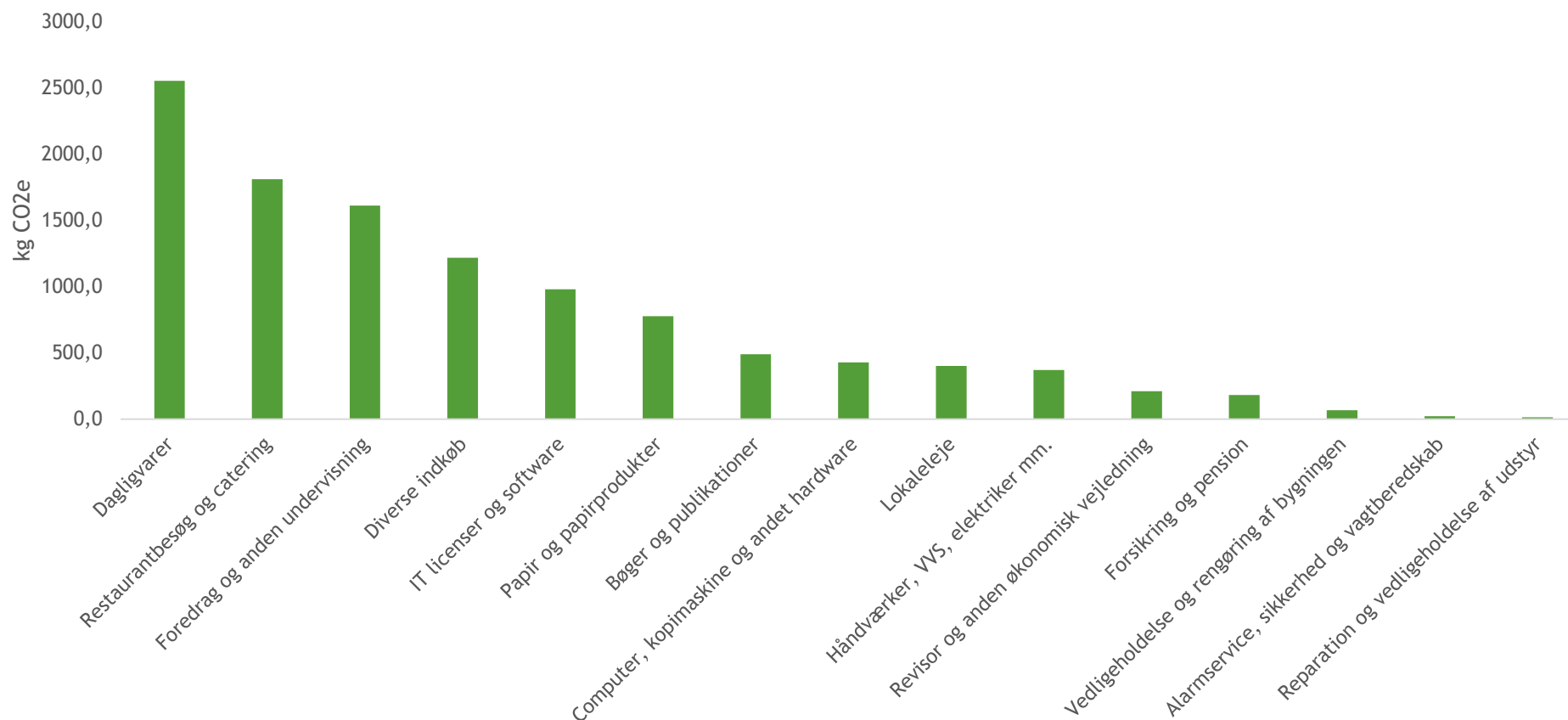
HLF ejer ingen elbiler og har derfor ingen opgørelse her.

Når vi omlægges til fjernvarme (forventeligt i 2027), vil klimaaftrykket se anderledes ud på dette scope.

UDLEDNINGER FOR SCOPE 3.1 - INDKØB

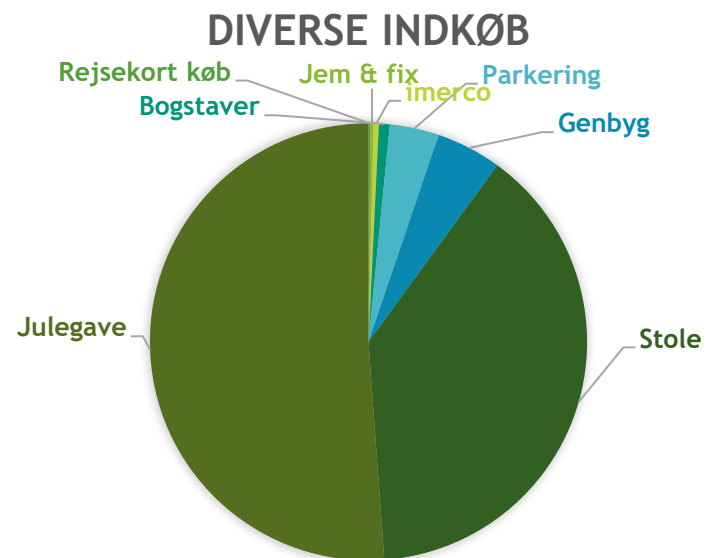
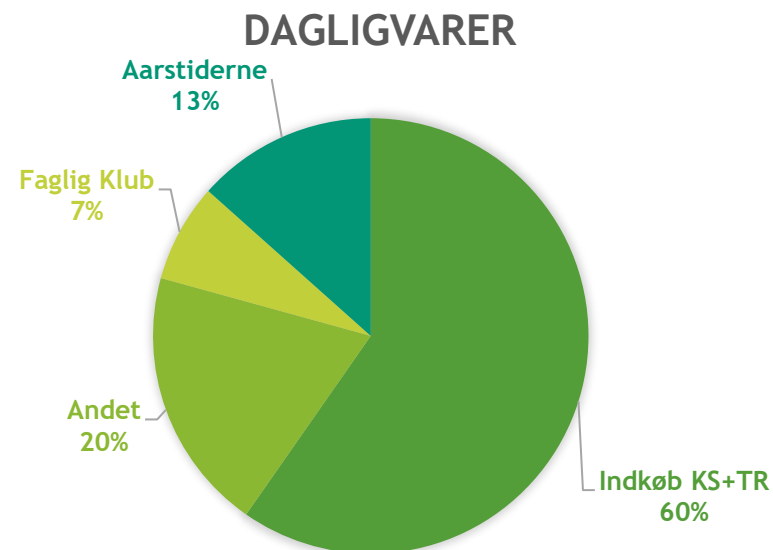
I nedenstående figur ses udledningerne fordelt på indkøb af varer og ydelser i 2022. Det dækker over indirekte udledninger forbundet med indkøb af varer og services. Det kan være udledninger i forbindelse med dagligvarer, indkøb, udledninger som konsekvens af kredsens aktiviteter etc. Hvis vi vil nedbringe vores samlede udledning er denne kategori et oplagt sted, da det er her vi ser vores største udledning. For at gøre det må vi dykke ned i de enkelte kategorier for derved at få en større detaljeringsgrad.

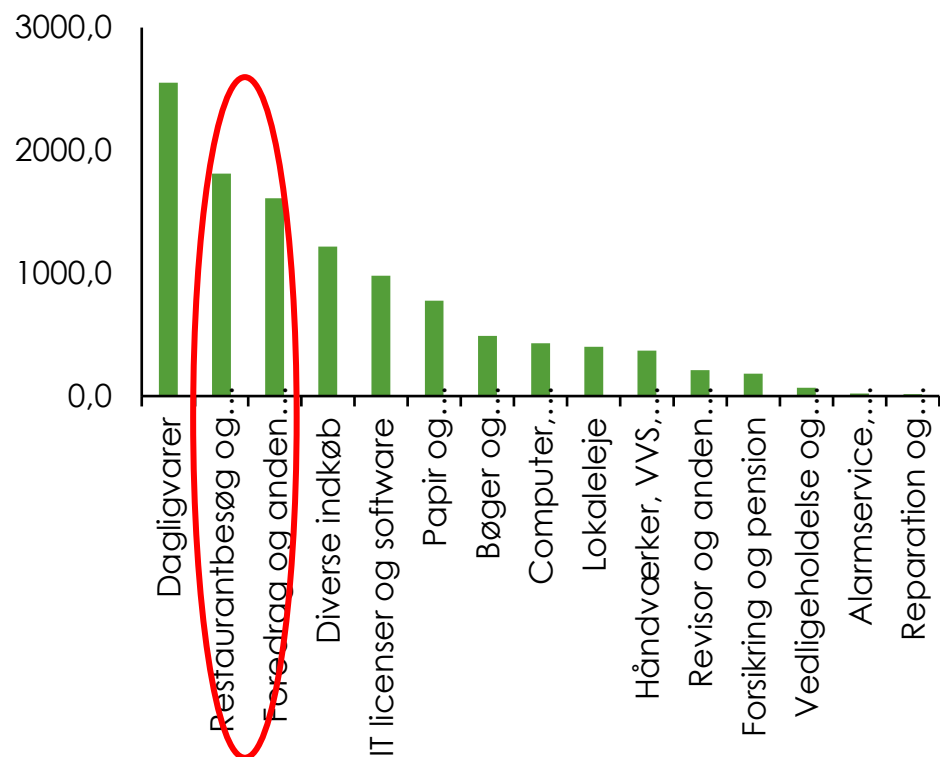

Dagligvarer udgør den største post i kredsens klimaregnskab for indkøb, hvorfor vi vil gøre en indsats for at reducere vores indkøb yderligere. Indkøbene fordeler sig på 4 kategorier – Faglig Klub, indkøb til KS+TR, Aarstiderne og andet, hvilket primært er blomsterbuketter til generalforsamling. Da vi har opsagt vores abonnement hos Aarstiderne forventer vi at kunne reducere aftrykket med 10 % indenfor kort tid.

Kategorien 'Diverse indkøb' i dette scope dækker over en 'blandet landhandel' i kredsen. Et stort aftryk er julegaverne, som er det 'honorar' TR modtager fra HLF. Det er en bevidst prioritering (og fastsat af generalforsamlingen), at TR modtager denne gave, og vi forholder os aktivt til klimaaftrykket i forbindelse med valget af gaverne. Indkøb af stole fylder også godt i 2022, men ikke i de kommende år. Hertil kommer en række småting og småanskaffelser, så som bogstav-klistermærker, genbrugte møbler, nye stole, ostehøvl, etc.

Foredrag og undervisning, restaurantbesøg (som er mødeforplejning og anden catering) udgør samlet godt 30 % af klimaaftrykket. Det betyder, at vi også her har potentiale for at mindske udledningen som følge af færre aktiviteter. Det kan vi ikke anbefale for nuværende.

De resterende kategorier udgør samlet set godt 35 % af vores indkøb og dækker over et meget bredt spekter af indkøb lige fra licenser og afgifter til fx bredbånd, gebyr til lønsystem Visma, Nets, telefoni til udgifter til håndværkere, revisor, mv. De nævnte kategorier udgør alle de løbende udgifter ved driften af HLF's kontor, og kan være svære at nedbringe. I forbindelse med de løbende udgifter har vi justeret vores aftryk ved at indgå nye aftaler og ændre praksis i 2022. Det vedrør telefoni, hvor vi har tilvalgt DLF's løsning, gebyr til Visma, hvor vi udelukkende udbetaler honorar til KS og ikke til TR, samt Nets, hvor vi fremover kun opkræver kontingentet kvartalsvis fremfor månedsvi. Samlet set vil det påvirke klimaattrykket i denne kategori i positiv forstand. 'Indkøb diverse' forventes at mindskes betragteligt i kommende klimaregnskab.

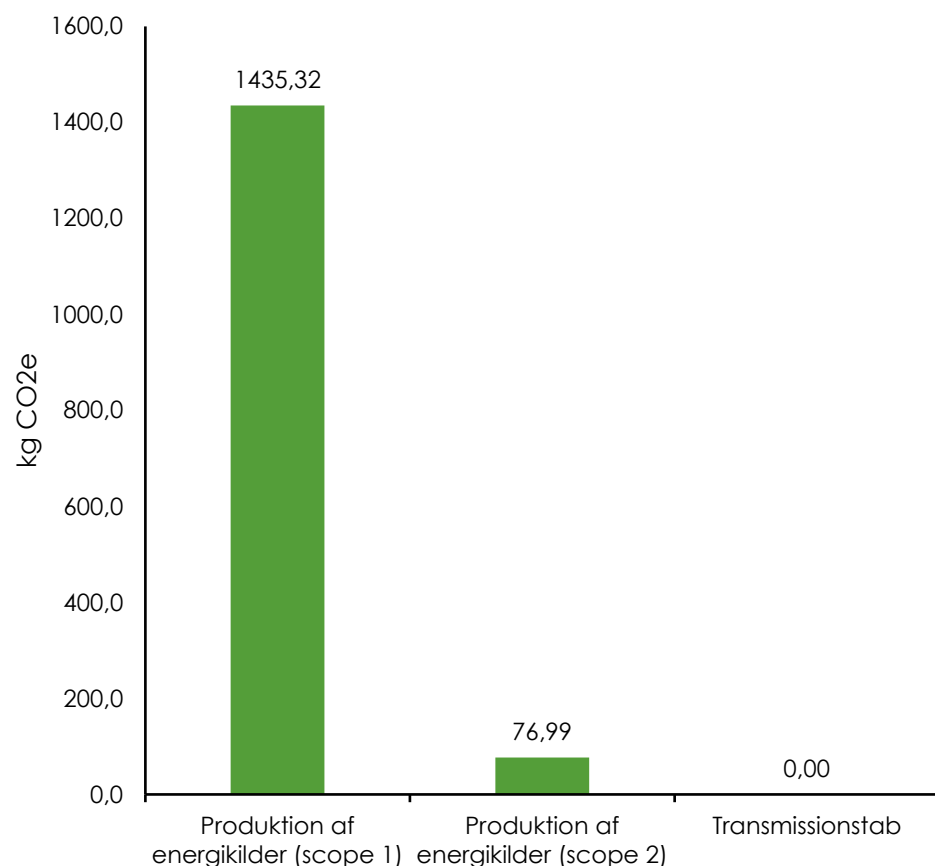
I det seneste år har vi ændret på indretningen af kredskontoret, og med de investeringer, mener vi at kunne nå endnu et lille stykke med et forbedret klimaregnskab. Det har ydermere resulteret i, at vi har en beskedent indtjening på udleje af kontoret som mødelokale til en anden faglig organisation, som dog ikke har indvirkning på dette regnskab. Over årene vil der være udgifter som specifikt påvirker klimaregnskabet for det pågældende år. For eksempel er der i 2022 indkøbt 'Læreraftaler', som belaster i kategorien 'Bøger og publikationer'. De bøger udkommer kun året efter en OK-forhandling, og er derfor ikke årligt et tilbagevendende, men periodisk aftryk. Generelt for vore indkøb gælder, at vi tilstræber at købe lokalt og økologisk, når det kommer til fødevarer, og genbrug og bæredygtigt, når det kommer til møbler eller øvrigt inventar.

Vi bestræber os ligeledes på kun at lave forretning og indgå aftaler med virksomheder, som har overenskomst, hvilket betyder at vi for eksempel fravælger håndværkere uden overenskomst og aktivt tilvælger hoteller, mødefaciliteter og lokale detailhandlere med OK-forhold, fx Sinatur, Kadetten eller COOP.

UDLEDNINGER FOR SCOPE 3.3 – WELL-TO-TANK

I nedenstående figur ses udledningerne fordelt på produktion af energikilder i scope 1 og/eller scope 2 samt transmissionstab forbundet med den forbrugte energi i scope 1 og 2.

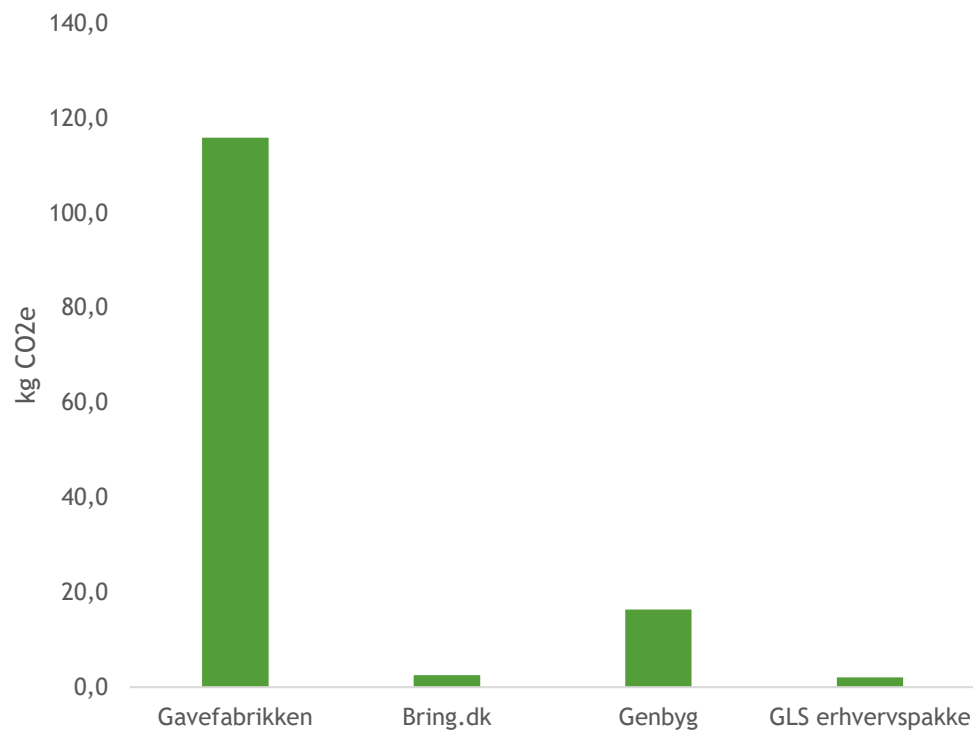

Well-to-tank i Scope 1 er et beregnet aftryk for det tab, der opstår fra råstoffet til fx fyringsolie hives op af olie-kilden til det forarbejdede produkt havner i vores fyringsolietank ved oliefyret. Undervejs gennemgår olien en række processer, hvor der hvert sted er et mindre svind. Dette svind beregnes til ca.5 %, som vi også skal tage del i, når vi udarbejder vores klimaregnskab. Når vi omlægges til fjernvarme, vil dette aftryk også ændre sig. Indtil videre er det, som det er.

I Scope 2 beregnes klimaaftrykket forbundet med produktionen af grøn el. Selve den grønne el har ingen udledning, men produktionen af den noteres i dette scope.

UDLEDNINGER FOR SCOPE 3.4 - TRANSPORT

I nedenstående figur ses udledningerne fordelt på transport med fragtfirmaer i 2022. Kategorien dækker over indirekte udledninger i forbindelse med brug af post- og kurer tjenester, som f.eks. forbrug af brændstof.

I denne kategori er vi i udarbejdelsen af klimaregnskabet blevet opmærksomme på, at fragten til julegaver 2021 fremgår af 2022 regnskabet, hvilket ville give et misvisende billede af aftrykket i dette scope. Vi har derfor tilladt os at afvige fra princippet om, at alle regnskabsårets bilag indtastes i klimaregnskabet, for at få et mere retvisende klimaaftryk, der også vil være sammenligneligt over tid.

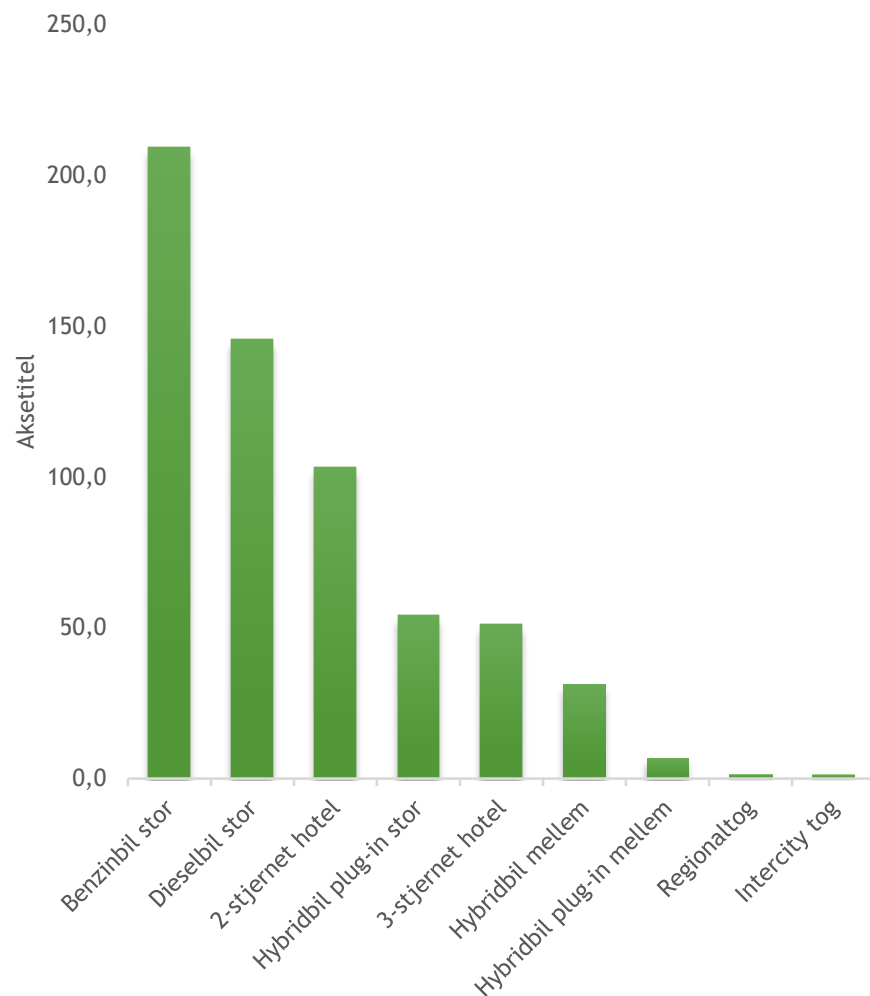

UDLEDNINGER FOR SCOPE 3.5 - affald

Da vi ikke har udgifter forbundet med affald, har vi valgt ikke at medbringe kategorien i denne rapport.

UDLEDNINGER FOR SCOPE 3.6 - FORRETNINGSREJSER

I nedenstående figur ses udledningerne fordelt på forretningsrejser i 2022. Udledninger forbundet med forretningsrejser i form af persontransport, offentlig transport og hotelophold. Scope 3.6 dækker kun kredskontorets medarbejdere.

Vi har mange ud af huset aktiviteter, hvilket er et bevidst og aktivt tilvalg. Det sætter et solidt aftryk på vores klimaregnskab. Og da vi ikke har en bil tilknyttet kredskontoret, er vores klimaaftryk påvirket af, hvilke biler vores kredsstyrelsesmedlemmer har privat.

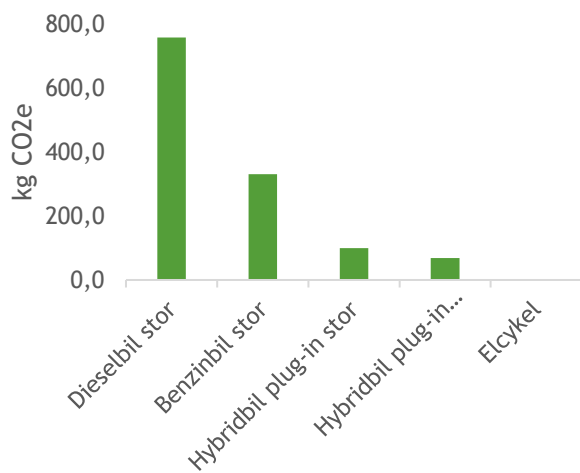
Flertallet af kredsstyrelsesmedlemmerne træffer dog i deres hverdag klimabevidste valg, og har udskiftet deres private køretøjer med plugin-hybrid, elcykel eller et køretøj, som kan benyttes til overnatning. Det giver et mindre aftryk, men er ikke noget vi har direkte indflydelse på i kredsens ledelse.

Derimod kan og har vi truffet et valg om at opfordre til samkørsel i bæredygtige biler og i højere grad tilvælge offentlig transport, når det er muligt og hensigtsmæssigt for opgaveløsningen. Dette bør afspejle sig positivt i kommende års klimaregnskaber, hvilket vi ser frem til. Desuden udbetaler vi forskellige kørselstakster alt efter om det er samkørsel eller solotransport. Vi har ligeledes indkøbt og benytter Rejsekort til kredsens offentlige transport.

UDLEDNINGER FOR SCOPE 3.7 – MEDARBEJDERPENDLING

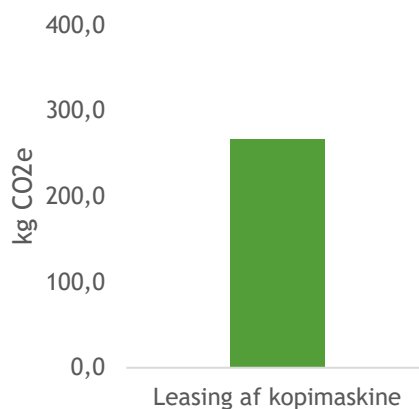
I figuren ses udledningerne fordelt på medarbejderpendling i 2022. Udledning forbundet med transport til og fra arbejde i det pågældende år.

Vi er 6 kredsstyrelsesmedlemmer, der alle har vores gang på kontoret flere gange om ugen. Vi har i dette regnskabsår ikke haft en drøftelse af, hvordan vi transporterer os, men det kan sagtens blive et område vi tager fat i, i årene som kommer.

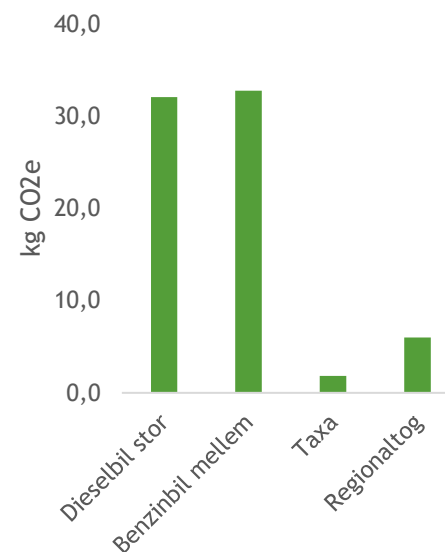
UDLEDNINGER FOR SCOPE 3.8 – LEASING AF KONTORARTIKLER

I figuren ses udledningerne fordelt på leasede ydelser i 2022. Kategorien dækker over udledninger i forbindelse med leasede aktiver, som afskrives årligt. Hos HLF er det en kopimaskine, hvor kredskontoret har en leasingaftale med et andet firma. Vi har så billig en aftale, inklusive service og toner, at det ikke giver mening at købe vores egen maskine.

UDLEDNINGER FOR SCOPE 3.9 - TRANSPORT

I nedenstående figur ses udledningerne fordelt på transport af mødedeltagere i 2022. Scope 3.9 dækker over transport af personer, som ikke er direkte knyttet til kredskontoret, men som deltager i møder vi planlægger og afholder. Transporten opstår i forbindelse med tillidsrepræsentantmøder eller generalforsamlinger.

NØGLETAL PÅ UDLEDNINGER – 2022

Scope	Total udledning	Per ansat	Per m2	Per medlem
Scope 1 - Brændsler	6.623,44	3.679,69	47,31	10,37
Scope 2 - El og fjernvarme	0,00	0,00	0,00	0,00
Scope 3 - Indkøb, affald, transport mm.	15.744,62	8.747,01	112,46	24,64
<u>Samlet udledning af kg CO2e</u>	22.368,06	12.426,70	159,77	35,00

KONKLUSION & MÅL 2024-2026

At være medlem af Helsingør Lærereforening skal være attraktivt på alle parametre. Derfor er vi tilfredse med at vi med en medlemsudledning på 35 kg. CO2e om året, fylder 3 % i en gennemsnitsdanskers eget klimaregnskab. Vi vil alligevel arbejde på at forbedre vores aftryk ved at tage udgangspunkt i de 6 R'er. Det være oplagt at kigge på de scopes, hvor vi har størst udledning først - scope 1 og scope 3.1. Vores umiddelbare indsats for at nedbringe vores CO2 aftryk vil fokusere sig omkring vores forbrug af dagligvarer, scope 3.1, da vi først kan forvente at få mulighed for at ændre på scope 1, når ejendommen tilsluttes fjernvarme i forventeligt 2026.

Vi påtænker at ændre adfærd i vore indkøb ved at være opmærksomme på madspild, bruge lokalt producerede varer, begrænse og nedbringe vores affaldsmængde, samt sortere vores affald. Det kan betyde at vi bruger genanvendelige beholdere

af glas til opbevaring af fødevarer, primært køber færdigproducerede fødevarer (fx. færdigsalater eller smørrebrød), da den type indkøb har et mindre aftryk end ordinære dagligvarer, samt ændre praksis omkring TR's julegaver.

I forbindelse med transport har vi ændret adfærd, så vi taler om og nudger til samkørsel og offentlig transport, hvor det er meningsfyldt og muligt for at mindske aftrykket på scope 3.6, 3.7 og 3.9.

Vores ambition er at udarbejde et klimaregnskab årligt, men fremlægge regnskaberne på generalforsamlinger i ulige år.

Vores mål for 2024 er at nedbringe aftrykket med i alt 15 %, da vi i 2023 har foretaget omlægninger, som bidrager positivt til regnskabet.

Dermed håber vi, at vores aftryk kommer under 20 tons eller omkring 30 kg CO₂e pr. medlem om året.

VISION FOR GRØN KREDS

Specifikt – hvad ønsker vi at opnå?	GRØN kreds skal være bæredygtig og have føre et CO2 regnskab over vores forbrug, så vi kan regulere vores adfærd hen mod et mindre forbrug.
Målbart – hvordan kan vi vide om vi har nået målet?	Vi arbejder på daglig basis med at nedbringe vores CO2 aftryk i vores adfærd og udarbejder et Klimaregnskab årligt.
Accepteret – skaber det merværdi for medlemmerne at arbejde med bæredygtighed?	Hvert ton tæller! Vores aftryk går mod nul. DLF har qua sin størrelse en central forpligtelse til at registrere, følge op på og opfordre til en ændret og mere bæredygtig adfærd. Det sætter spor i kredsene i DLF og forpligter i HLF på at efterleve den adfærd.
Realistisk – har vi afsat de fornødne ressourcer til at nå målene?	Vi ændrer regnskabspraksis, således at Scopes registreres på bilagene i den ordinære bogføring løbende. Vi er opmærksomme på indkøb. Vi ændrer praksis i forbindelse med transport. Og vi afsætter den fornødne arbejdstid til at ændre praksis og adfærd i kredsene.
Tidsfastsat – hvornår og hvor ofte arbejder vi med GRØN kreds?	Vi udarbejder et klimaregnskab og -rapport hvert år, når vores økonomiske regnskab er afsluttet og fremlægger i ulige år på GF. Nedbringelse af aftryk er et dagligt fokus.

REGNSKABSPRAKSIS

Fremgangsmåde

CO₂-udledningerne per aktivitet er beregnet med følgende formel:

$$CO_2e \text{ udledning} = \text{Aktivitetsinput} \cdot \text{Emissionsfaktor}$$

Hvor **emissionsfaktoren** er en værdi der beskriver CO₂-e udledningen per enhed af en aktivitet. Aktiviteten er beskrevet ved **aktivitetsinputtet**. Eksempler på aktivitetsinputs er kWh elektricitetsforbrug, og de dertilhørende emissionsfaktorer er da givet i enhederne kg CO₂-e/kWh. En liste over alle beregningsmetoder og emissionsfaktorer med tilhørende referencer kan ses på de næste sider.

Grønne kontakter i DLF & HLF

Anders Sund, Organisationskonsulent, DLF
Jeanette Hansen, Uddannelsespolitisk konsulent, DLF
Sussie B. Ørnkov, Controller i økonomi, DLF

| ✉ ansp@dlf.org ☎ 29 29 72 92
| ✉ jeha@dlf.org ☎ 28 29 71 80
| ✉ sboe@dlf.org ☎ 28 11 77 91

Mette K. Bayer, Arbejdsmiljøansvarlig, HLF
Merete Svalgaard Knuhtsen, Kredsformand, HLF

| ✉ mkba@dlf.org ☎ 40 46 35 66
| ✉ mkn@dlf.org ☎ 53 57 02 11

Læs og lyt mere om grønne regnskaber og klimabelastning

[Hvad koster det at sende en mail?](#) – Hvor mange kører koster en mail?

[Større trivsel med mindre klimabelastning](#) – katalog over betydningen af livsstil og CO₂-udledning

[Bæredygtigt byggeri og energi](#) – DTU har udarbejdet en side om bæredygtig teknologi for mennesker

[Danmarks forbrugsbaserede klimaaftryk 2021](#) – rapport fra Klima-, energi og forsyningsministeriet.

[Vores klimaværktøj](#) – BetterGreen arbejder med måling, dokumentation og forbedring af aftryk på miljø og klima.

[Hvordan skaber vi en bæredygtig udvikling for alle?](#) – Professor Kathrine Richardson giver i denne bog et bud på, hvordan vi skaber bæredygtig udvikling for alle.

Podcastserie fra POLITIKEN ['Hvert ton tæller'](#)